

‘We willen als initiatieven mainstream worden voor jongeren voor wie school en zorg nu niet passend zijn.’

Vaarroute 2025

verbreden - verdiepen- verspreiden

**Het Initiatieven
Collectief**

Meer routes voor leren en ontwikkelen

Het Initiatieven Collectief

Groeiend aantal thuiszitters

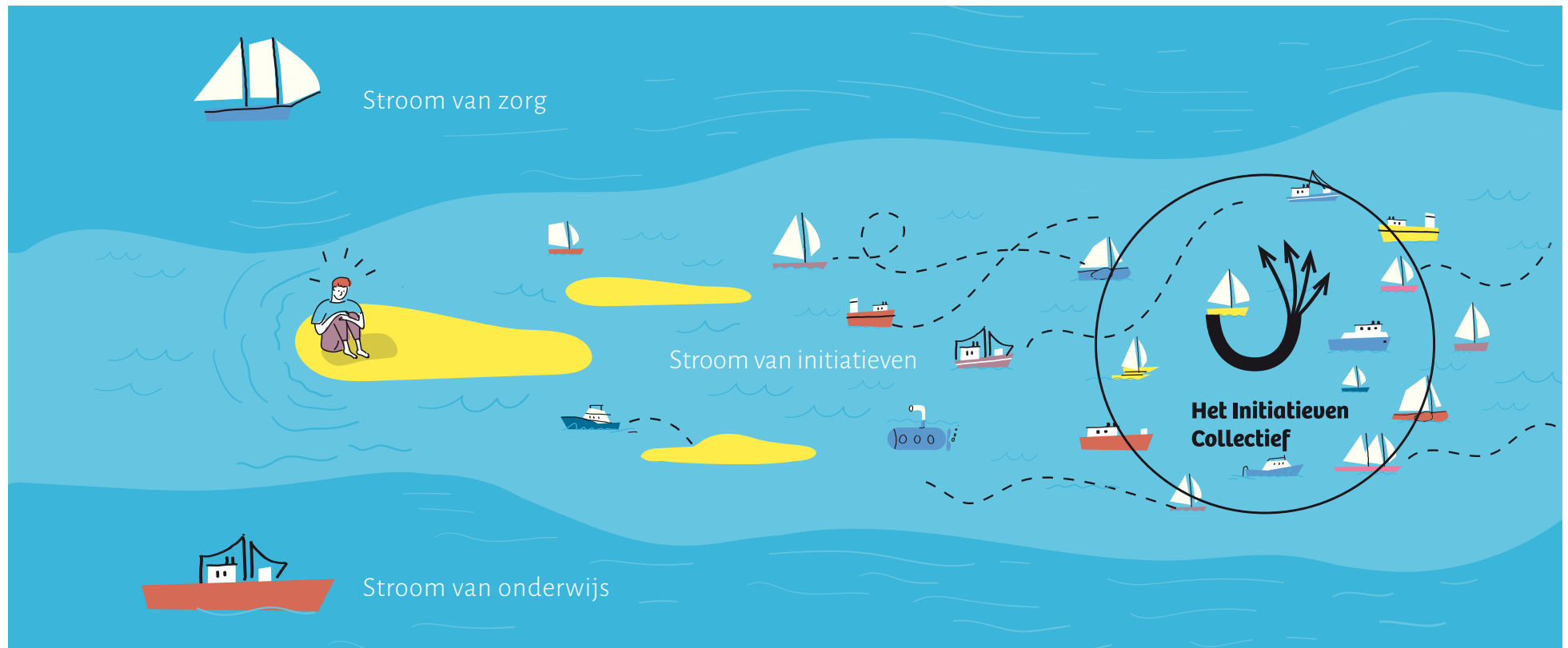
De problematiek van thuiszitters is helaas nog steeds groot en urgent, zo tonen de laatste cijfers. De ingeslagen wegen bieden nog onvoldoende uitkomst. In het land is er een groeiend aantal initiatieven die wel een passende context bieden aan jongeren voor wie ontwikkeling binnen het huidige onderwijs of de zorg niet of onvoldoende plaatsvindt.

Het Initiatieven Collectief

We blijven bewegen en krijgen steeds meer massa. Op dit moment vormen ongeveer 80 initiatieven samen het Initiatieven Collectief en elke maand sluiten er nieuwe initiatieven aan. Het collectief wordt mede gedragen door verbondenoten, waaronder Gedragswerk en Movisie.

Het Initiatieven Collectief gelooft dat iedere jongere recht heeft op ontwikkeling en dat hier meerdere routes voor nodig zijn. Routes die er wel zijn, bottom-up in de praktijk ontwikkeld. We bundelen de krachten van de bestaande initiatieven en beogen meer ruimte te maken voor de initiatieven, zodat alle jongeren zich kunnen ontwikkelen.

Het collectief bestaat sinds 2020. Initiatieven in het hele land lopen enerzijds tegen dezelfde barrières aan, terwijl ze anderzijds door steeds meer partijen gevonden worden. Inmiddels hebben duizenden kinderen in de loop der jaren door de initiatieven de weg teruggevonden naar een betekenisvol leven. Het collectief heeft de kern van de aanpak en werkwijze beschreven en maakt op verschillende manieren zichtbaar wat wel werkt.

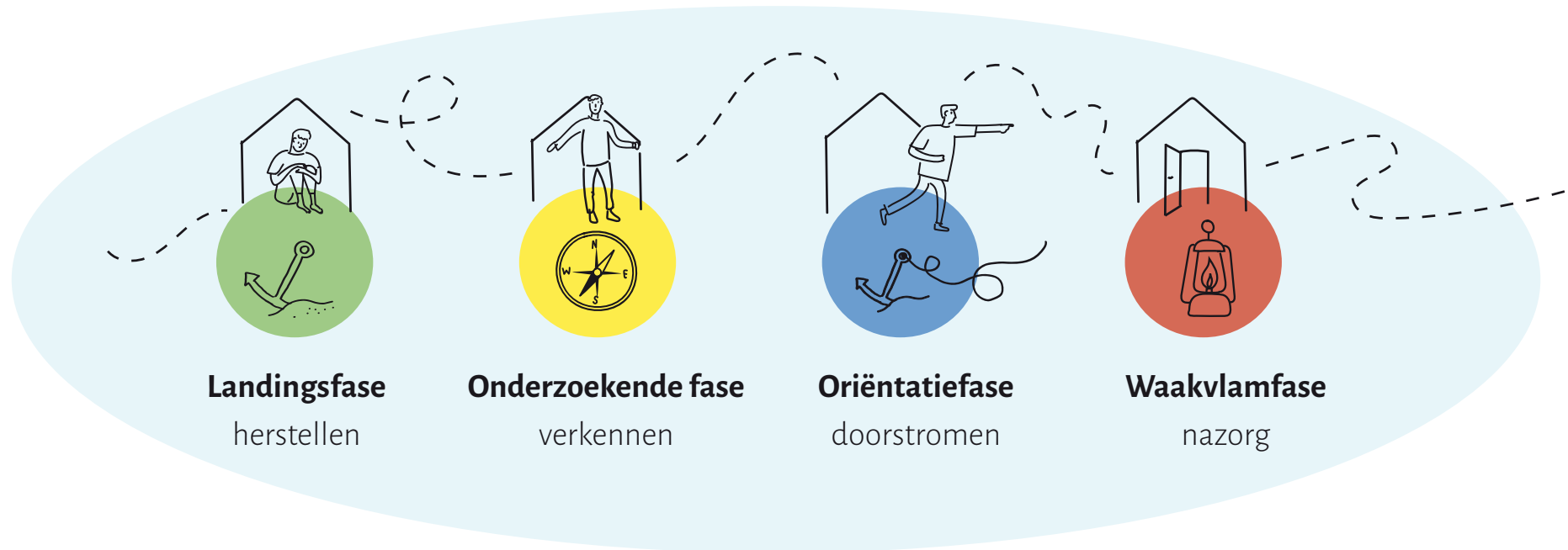

De ontwikkelingsgerichte benadering

Verskillend én hetzelfde

De initiatieven zijn, net zoals de jongeren, verschillend en divers, maar vinden hun overeenkomst in het bieden van een alternatieve context waar jongeren vanuit worden begeleid: de ontwikkelingsgerichte benadering. Deze benadering is de kern van hun aanpak en werkwijze en sluit aan bij de fases die de jongeren doormaken binnen een initiatief.

De fases van de ontwikkelingsgerichte benadering:

Strategie

Bewegend veranderen

Veranderen gaat niet in een rechte lijn. Het gaat ook niet met zevenmijls-laarzen aan. Net als bij de jeugdigen die de initiatieven bezoeken, gaat het met vallen en opstaan. Al zoekend en experimenterend. Maar continue in beweging.

De lemniscaat

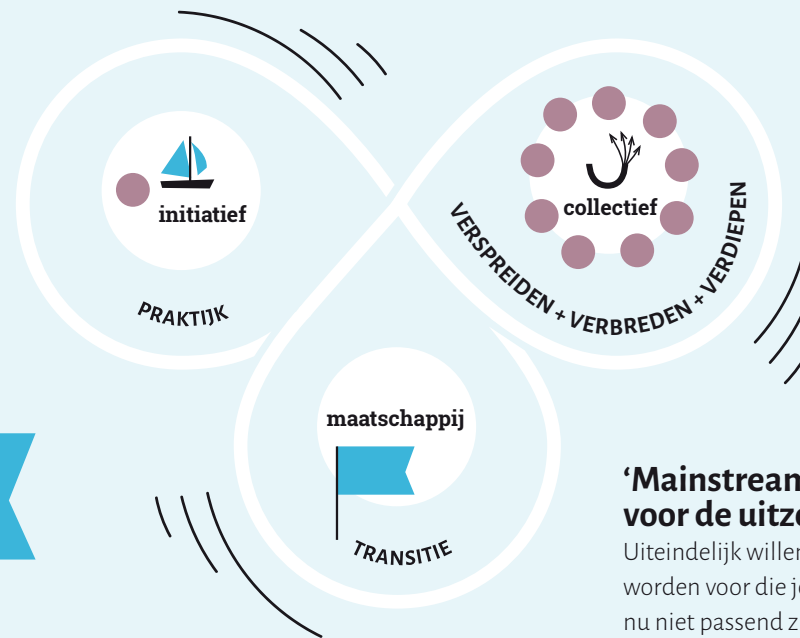
Om onze aanpak te illustreren gebruiken we een lemniscaat. Een bijzondere lemniscaat met drie componenten. Door de beweging tussen initiatief en collectief is er verandering mogelijk in de maatschappij. Hierdoor realiseren we meer routes voor leren en ontwikkelen.

De kunst van het spel is dat alle drie de componenten moeten bewegen:

'Alle veranderingen starten op micro niveau.'

Door wat initiatieven doen en ophalen formuleren zij een antwoord op het maatschappelijk vraagstuk van thuiszitters. Dit doen zij in al hun diversiteit.

Meer routes voor leren en ontwikkelen

'Het collectief werkt als een motor, aanjager, versneller'

Door onze krachten te bundelen in het collectief, verspreiden, verbreden en verdiepen we onze toegevoegde waarde en worden de initiatieven op grotere schaal zichtbaar.

'Mainstream voor de uitzondering'

Uiteindelijk willen we als initiatieven mainstream worden voor die jongeren voor wie school en zorg nu niet passend zijn.

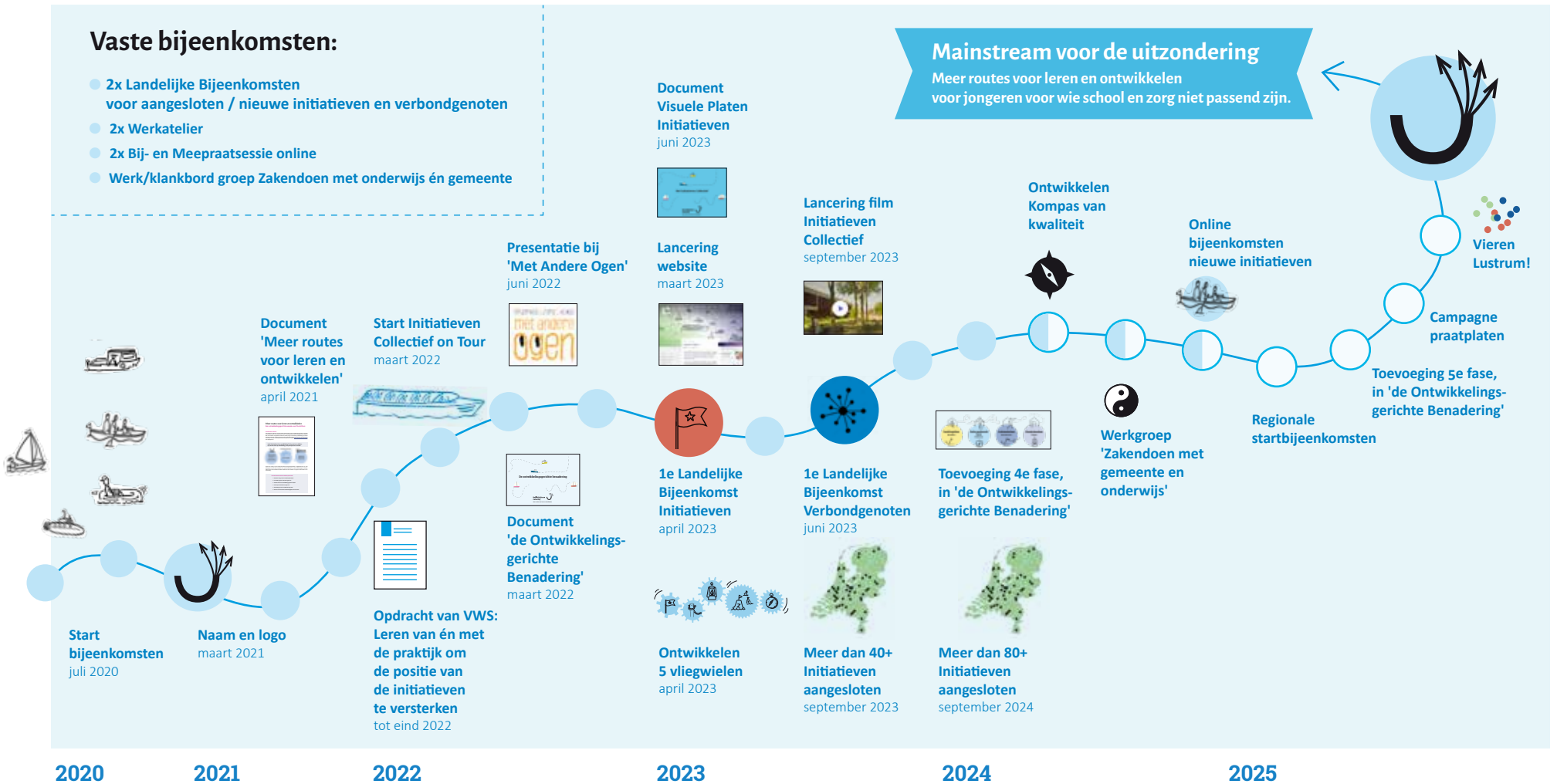
De vaarroute

Waar gaan we naar toe?

We zijn inmiddels gegroeid naar een collectief met 80 initiatieven en we groeien gestaag verder. We hebben massa gemaakt. Daarmee staan we op een volgend kruispunt in de route die we afleggen. Wat zijn we wel als collectief en wat zijn we niet? Dat is een vraag waarmee we dit jaar onderweg gaan.

Mainstream voor de uitzondering

Enerzijds wil het het Initiatieven Collectief de verbinding maken met het bestaande systeem, zodat initiatieven steviger worden en het bestaande systeem kan leren van wat er bij initiatieven wordt ontdekt en ontwikkeld. Anderzijds wil het Initiatieven Collectief de werkelijkheid van de ander veranderen, voorbij het huidige systeem.

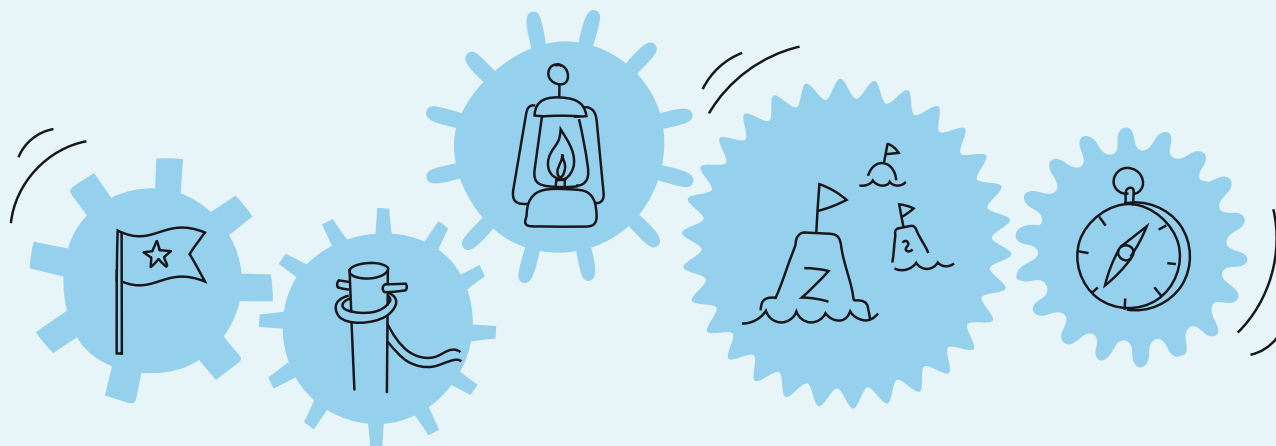
Stippen op de horizon: wat ons te doen staat als collectief?

Bewegend veranderen: de vijf vliegwiel

Wat en wie is er nodig om als initiatieven duurzaam een plek in te nemen in het maatschappelijk veld? Hoe kunnen de routes die initiatieven bieden blijvend worden ingebed en verder groeien?

Als antwoord op de vraag wie of wat er nodig is, werken we als collectief met onze vliegwiel. Deze focuspunten helpen ons bij de transitie. Met als doel: maatschappelijke verandering: meer routes beschikbaar voor kinderen om te ontwikkelen. Deze vliegwiel zijn al in beweging en brengen we verder op kracht samen met verbondgenoten.

De vijf vliegwiel met hun stippen op de horizon

Zichtbaarheid

- Vindbaarheid verbeteren - ontwikkelplekken op de kaart van Nederland
- Landelijke dekking initiatieven bevorderen
- Zichtbaar maken dat andere routes leiden tot positieve ontwikkeling
- Versterken Initiatieven Collectief door website, beeldbank, visualisering OPAZ-rapport
- Ontwikkelplekken vindbaar maken voor jongeren en ouders

Positionering

- By-passorganisaties – autonoom én in verbinding met zorg en onderwijs
- Vertaalslag maken – taalgebruik initiatieven en systeem op elkaar afstemmen
- Netwerk van initiatieven – kennisdeling, doorverwijzen, sparringpartners, vakmanschap ontwikkelen
- Krachten bundelen en aanspreekbaar zijn voor anderen
- Expertfunctie vervullen

Bestaansrecht

- Opgave waarvoor initiatieven zich inzetten én de oplossingen die zij hebben voor maatschappelijke vraagstukken inzichtelijk maken – tellen en vertellen
- Landelijke erkenning dichterbij brengen
- Ambassadeurs uit verschillende werkvelden dragen het collectief
- Ontwikkelruimte voor initiatieven vergroten
- Wegen vinden om de bekostiging eenvoudig te regelen

Zachte revolutie

- Onze eigen taal en ons verhaal delen, vanuit onze waarden
- Onze tanden laten zien met een glimlach, gericht op samenwerking en met gezonde grenzen
- Strategisch voegen
- Minipuzzelen én macroveranderen
- Verhalen delen van hoe het wél kan

Strategie

- Urgentie van het thuiszittersprobleem en de meerwaarde van andere routes voor kinderen en jongeren zichtbaar maken – tellen en vertellen
- Ons waarde-perspectief en ons prestatie-perspectief tonen
- In gesprekken en verhalen de realiteit van kinderen en gezinnen centraal zetten
- Diversiteit in routes laten zien
- Balans vinden tussen idealisme en realisme/ondernemerschap

2025: Verspreiden – verbreden – verdiepen

‘Het collectief werkt als een motor, aanjager en versneller’

Verandering is een chaotisch proces dat niet door iemand gestuurd wordt, maar de uitkomst is van verschillende kracht. Een transitie is vooral een verandering in waarden en denken, daarna komt het organiseren en structuren. Het is een stapsgewijs proces dat welk degelijk beïnvloedt kan worden door middel van de ‘small wins aanpak’.

Small wins vormen de cruciale zaadjes voor maatschappelijke transitities. Met een enkele small win is er natuurlijk nog geen spraken van een transitie. Er zijn drie richtingen, of anders gezegd, transitiepaden, om verandering groter te maken: verspreiden, verbreden en verdiepen.

De initiatieven hebben een oplossing voor een probleem waarvan de ander zich nog niet eens bewust is dat dit een probleem is en wat de oplossing kan zijn. Door onze krachten te bundelen in het collectief, verspreiden, verbreden en verdiepen we de toegevoegde waarde van de initiatieven.

Verspreiden

Bewustwording vergroten dat er meer routes nodig zijn voor leren en ontwikkelen en daarmee voorbijkomen aan de huidige smalle blik op leren en ontwikkelen vanuit beleid. Dit doen we vanuit het collectief op verschillende manieren:

- Anderen bereiken die invloed hebben op het landelijke beleid, zodat de ‘stromen’ dichter bij elkaar komen.
- Verbinding maken met verbondgenoten; de zachte revolutie.
- Lerend veranderen, dit maken we o.a. zichtbaar via praatplaten en het kompas van kwaliteit.

Verbreden

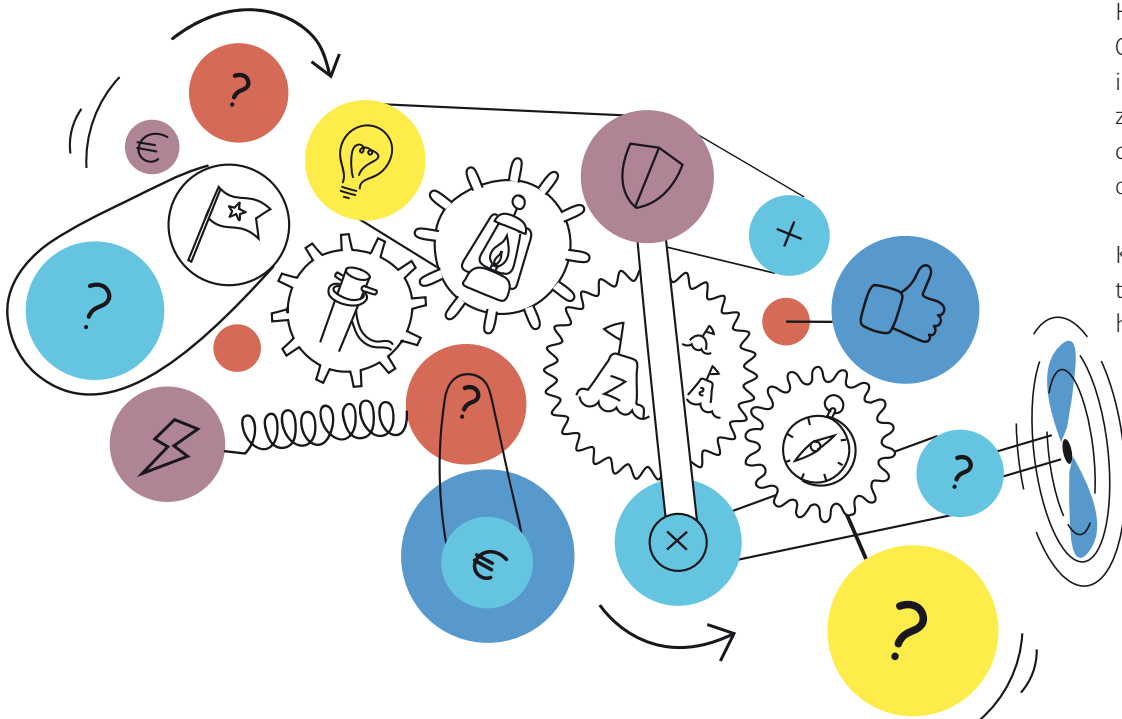
Het collectief heeft massa gekregen. De zichtbaarheid vergroten door de wereld van initiatieven naar buiten brengen door middel van artikelen, feuilleton en positionering op de kaart van Nederland.

Verdiepen

Het vraagstuk voor 2025 is:

Op een verdiepende manier zoeken en vaststellen waarop wij ons verbinden en waar wij ons in gronden. Anders gezegd: Hier zijn we wel van en hier zijn we niet van als collectief, in al zijn diversiteit binnen kaders. Vormgeven van de collectiviteit van het collectief. Daarbij ook de gedeelde pijn van jeugdigen, ouders en initiatieven collectivieren. Waar is de the wisdom of te crowd het meest behulpzaam? Waar zit de collectieve winst?

Kwaliteiten kan je alleen zichtbaar maken binnen kaders. Kaders geven ruimte om kwaliteit te beschrijven en vast te pakken. De ontwikkelingsgerichte benadering is een oplossing voor het gedeelde probleem. Daar committeren initiatieven zich aan.

Acties en planning 2025

Acties

Zichtbaarheid

- Communicatie over het initiatief o.a. middels het feuilleton van Gedragswerk en artikelen via de website van Movisie
- Initiatieven benaderen in de gaten van Nederland, Zeeland en Drenthe

Positionering

- Vijfde fase Ontwikkelings Gerichte Benadering
- Starten met regionale bijeenkomsten in een aantal regio's. Doel is een sterkere verbinding in de regio en gezamenlijk de vraagstukken in de regio kunnen aanpakken. Dingen worden scherper en duidelijker als je handelt en doet. De bijeenkomsten vinden plaats bij de initiatieven op locatie.

Bestaansrecht

- Werkgroep zakendoen met gemeente en met onderwijs, hoe doe je dat? Met als doel het realiseren van een routekaart voor initiatieven.

Zachte revolutie

- Campagne praatplaten

Strategie

- Ontwikkelen Kompas van Kwaliteit, als tool om plaats te bepalen, de juiste richting te vinden en als verbinder met het reguliere systeem

Bijeenkomsten

Komend schooljaar organiseert het Initiatieven Collectief bijeenkomsten in verschillende samenstellingen:

- 2x Landelijke Bijeenkomsten voor een brede doelgroep: aangesloten initiatieven, nieuwe initiatieven en verbondgenoten
- 2x Werkatelier
- 2x Bij- en Meepraatsessie online
- Werkgroep /Klankbordgroep Zakendoen met onderwijs én gemeente, hoe doe je dat?

Omdat we bewegend veranderen, bekijken we steeds per bijeenkomst waar deze over gaat.

Planning

Datum	Soort bijeenkomst	Plaats	Tijd
Maandag 27 januari	Bij- en meepraatsessie	online	15.30–17.00 uur
Dinsdag 11 maart	Werkatelier	fysiek	14.00–17.00 uur
Woensdag 21 mei	Landelijke Bijeenkomst	fysiek	16.00–20.00 uur
Donderdag 12 juni	Bij- en meepraatsessie	online	15.30–17.00
- Zomervakantie -			
Maandag 6 oktober	Werkatelier	fysiek	14.00–17.00
Dinsdag 25 november	Lustrum feest	fysiek	15.30–17.00 uur

Wij zijn onderweg

Initiatieven op de kaart

Op dit moment vormen ruim 80 initiatieven samen het Initiatieven Collectief en elke maand sluiten er nieuwe initiatieven aan.

Dit boekje wordt steeds weer vernieuwd en aangevuld.

Versie: januari 2025

Meer weten of aanhaken?

[www.movisie.nl / initiatieven-collectief](http://www.movisie.nl/initiatieven-collectief)

**Het Initiatieven
Collectief**

Meer routes voor leren en ontwikkelen